ПРАВО НА ИНВАЛИДСКА ПЕНЗИЈА

Институција: Фонд за пензиско и инвалидско осигурување

Опис: Осигуреникот кај кого ќе настане општа неспособност за работа, како и осигуреникот со преостаната работна способност, кој поради навршување на одредени години на живот не може со професионална рехабилитација да се оспособи за вршење на друга соодветна работа стекнува право на инвалидска пензија, ако ги исполнува законските услови.

Потребна документација:

- **Барање** за остварување право од инвалидско осигурување;
- **Работна книшка** и докази за пензискиот стаж што не е упишан во работната книшка (решенија, уверенија, потврди и др.);
- **Извод од матичната книга на родените** со впишан единствен матичен број или лична карта на увид;
- **Образец бр 3 издаден од матичниот лекар**, (Предлог за утврдување на инвалидност со наод и мислење за здравствената состојба и за работната сопособност на осигуреникот);
- **Медицинска документација** пропишана со Одлуката за задолжителен минимум на обемот и содржината на медицинската документација во постапката за остварување права по основа на инвалидност (Сл.весник на РМ бр.88/04);
- **Пријава за повреда на работа** (ако осигуреникот е повреден на работа).

УСЛОВИ:

I

Право на инвалидска пензија има осигуреникот кај кого е утврдено дека постои инвалидност:

- кога поради промени во здравствената состојба која неможе да се отстрани со лекување, работната способност е трајно намалена за повеќе од половина во споредба со психички и физички здрав осигуреник со исто или слично образование и способност(професионална неспособност), а ако осугреникот е над 50 години (маж, жена);
- кога поради промени во здравствената состојба која неможе да се отстрани со лекување, ќе нстане трајно губење на работната способност (општа неспособност за работа) без оглед на возраста.

Инвалидноста може да настане како последица на болест, повреда надвор од работа, повреда при работа или професионално заболување.

II

Покрај постоење на инвалидност осигуреникот стекнува право на инвалидска пензија само доколку ги исполнува и условите во поглед на пензискиот стаж, и тоа:

- ако инвалидноста е причинета со повреда на работа или професионална болест - без оглед на должината на пензискиот стаж;
- ако инвалидноста е предизвикана со повреда надвор од работа, или со болест осигуреникот стекнува право на инвалидска пензија под услов пред настанување на инвалидноста да имал наполнет пензиски стаж кој му

покривал најмалку 1/3 на периодот од наполнети најмалку 20 години живот до денот на настанување на инвалидноста (работен век) сметајќи го работниот век на полни години. Под поимот работен век се подразбира бројот на полните календарски години до денот кога осигуреникот навршил 20 години живот до денот на настанување на инвалидноста.

Помлади осигуреници

За помладите осигуреници, кај кои инвалидноста настанала пред навршување на 30 години живот како послседица на повреда надвор од работа или болест, се здобиваат со право на инвалидска пензија ако на денот на настанување на инвалидноста имал својство на осигуреник и ако:

- инвалидноста настанала до навршување 20 години живот, ако имал најмалку 6 месеци стаж на осигурување;
- инвалидноста настанала до навршување 25 години живот, ако имал најмалку 9 месеци стаж на осигурување;
- инвалидноста настанала до навршување 30 години живот, ако имале најмалку 12 месеци стаж на осигурување.

Воени инвалиди

Поповолни услови за остварување право на инвалидска пензија се предвидени и за осигуреник - воен инвалид од I до VI група, како и друг инвалид кој е изедначен со мирновременски воен инвалид од I до VI група. Доколку, овој осигуреник не може да работи повеќе од половина од полното работно време, се стекнува со право на инвалидска пензија и во случај кога кај него постои намалена работна способност без оглед на фактот дали со или без преквалификација или доквалификација може да се оспособи за друга соодветна работа.

ФОНД НА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ
НА МАКЕДОНИЈА

Централа во Скопје: улица „12. Ударна Бригада" број 2, 1000 Скопје; Карактеристичен број: 02; Централа: 3115-133;
Телефакс: 3162-275; Директор: 3114-636; Централа на инвалидски комисии 3065-184; Телефакс на странско одделение: 3162-852
www.piom.com.mk

Образец ЕП - 10

____
(презиме и име на подносителот на барањето)

____
(датум на прием на барањето)

Од ________________________________
(место на живеалиште)

____
(број на предметот)

Б А Р А Њ Е

ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРАВО ОД ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ

ФОНД НА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА
- Подрачна единица -

____

Молам врз основа на податоците од матичната евиденција да ми се признае право на ______________ пензија, согласно Законот за пензиското и инвалидското осигурување од ___________________________ година. За остварување на правото на пензија ги давам следните податоци.

1. **ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА ОСИГУРЕНИКОТ ИЛИ УМРЕНИОТ ОСИГУРЕНИК**

1.	Презиме и име (за мажените и моминско презиме)	
2.	Ден, месец, година и место на раѓањето	
3.	Личен број на осигуреникот (да се препише од работната книшка)	
4.	Единствен матичен број на граѓанинот (да се препише од личната карта)	
5.	Државјанство	
6.	Адреса на живеење (општина, место, улица, број на станот, месна заедница, број на поштата и поштенски број)	
7.	Дали осигуреникот има остварено право од пензиското и инвалидското осигурување пред поднесувањето на ова барање (ако има да се наведе, бројот, датумот и органот кој го донел)	
8.	Прекинал со работа или работи (да се запише датумот на престанокот на работниот однос или вршење на дејност; ако работи да се запише каде работи или каква дејност врши)	
9.	Ден, месец и година на настанување на инвалидноста или смртта	
10.	Причина за инвалидноста или смртта на осигуреникот (болест, повреда вон работа или повреда на работа – професионална болест)	
11	Воен инвалид од 1-6 група	
12.	Датум на стекнување на правото на пензија (го определува осигуреникот)	

2. **ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА УМРЕНИОТ КОРИСНИК НА ПЕНЗИЈА**

1.	Презиме и име (за мажените и моминско презиме)	
2.	Личен број на корисникот (да се напише од работната книшка или друга документација)	
3.	Личен број на осигуреникот (да се препише од работната книшка)	
4.	Единствен матичен број на граѓанинот (да се препише од личната карта)	
5.	Државјанство	

3. **ПОДАТОЦИ ЗА ПЕНЗИСКИОТ СТАЖ КОЈ НЕ Е ЕВИДЕНТИРАН ВО МАТИЧНАТА ЕВИДЕНЦИЈА И ВО РАБОТНАТА КНШКА**

Времетраење од ____________ до	Кај кого и каде	Докази

4. **ПОДАТОЦИ ЗА ВРЕМЕТО ПОМИНАТИ ВО ПЕНЗИСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРУВАЊЕ КАЈ СТРАНСКИ НОСИТЕЛИ НА ОСИГУРУВАЊЕ**

Времетраење од ____________ до	Држава	Докази
Остварено право на пензија или рента кај странски носители на осигурување (ако има – да се запише државата и видот на оствареното право)		

5. **ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА СЕМЕЈСТВОТО НА УМРЕНИОТ ОСИГУРЕНИК ИЛИ КОРИСНИК НА ПЕНЗИЈА ЗА КОИ СЕ БАРА ПРИЗНАВАЊЕ ПРАВО НА СЕМЕЈНА ПЕНЗИЈА**

Ред. Бр.	ПРЕЗИМЕ И ИМЕ	Ден, месец и год. на раѓање	Сродство	Личен бр. ЕМБГ	Адреса на живеење

6. **ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ**

1. Период на отслужување на воениот рок (од ________________ до ________________)	
2. Редовно школување во текот на работниот век на осигуреникот (од ________________ до ________________)	
3. Лице со статус на прогонување и затварано за идеите и самобитноста на македонскиот народ и негова државност	
4. Дали некој од членовите на семејството користи право на пензија по некој друг правен основ (да се наведе име и презиме, вид на правото, грој и датум на решението и органот кој го донел)	
5. Презиме и име на членовите на семејството кои се во работен однос или вршат дејност	
6. Дали семејната пензија за членовите на семејството треба да се исплатува заедно или одвоено	

Во _____________ , ______________________ 200 __ год.

____
(Потпис на пондосителот на барањето)

Прилози кон барањето:

1. _________________________________
2. _________________________________
3. _________________________________